

ODZWA

W dniu 7. m. b. śmierć Dra Karóla Marcinkowskiego srogim miasto nasze i kraj w szerz i dal dotknęła ciosem. Wszystkie stany, wszystkie klasy mieszkańców bez różnicy narodowości, jednoczą się w wspólném uczuciu żaloby po skonie doświadczonego i skorego w niesieniu pomocy lekarza, pocieszającego przyjaciela, męża godnego czci, męża dzielnych czynów, człowieka pełnego niezmordowanych poświęceń dla cierpiącej braci, pełnego miłości dla dotkniętych niedolą, pełnego gorliwości gdzie szło o ratunek — pomoc — ulgę.

Żałoba ta napelnila wszystkich serca życzeniem, aby pamięć Zgasłego przenieść do następnych pokoleń i uwiecznić wraz z jego imieniem, jego dążenia, działania i czyny.

Świadkowie działalności jego w tutejszém ku wspieraniu ubogich Towarzystwie, którego Dyrekcji on przewodniczył, świadomi jego zamiarów, jego życzeń i nadziei zmierzających do podźwignienia ubóstwa i słodzenia smutnej doli cierpiącej ludzkości, poczytując sobie za obowiązek być wykonawcami owego życzenia, skreśliłszy plan do wzniesienia pomnika przez utworzenie zakładu, godnego pamięci zgasłego męża.

Dążenie jego

»ku słodzeniu niedoli ubogich naszego miasta«

ma być celem tego zakładu,

a środki jakie Zmarły za najwłaściwsze uważał,

mają do niego utorować drogę.

Wedle skreślonego planu, który do niniejszej odezwy dołączamy, zakład ten — chocia żby też w zawiązku zaraz zamierzonemu celowi w całej rozciągłości nie odpowiedział — zbliżyć się będzie od roku do roku ku swemu właściwemu przeznaczeniu, a błogie owoce zapewnią Zmarłemu u następnych pokoleń wzniosłą pamięć, do której żyjącego pokolenia zachęcać nie ma potrzeby.

Odzywamy się tedy do przyjaciół i wielbicieli zgasłego Dra Karóla Marcinkowskiego i do tych wszystkich, którym cel zamierzonego zakładu trafia do przekonania:

aby, podając nam rękę do utworzenia zakładu na pamiątkę Dra Marcinkowskiego, wedle skreślonego planu, przedsięwzięcie nasze, niesieniem składek lub innych ofiar, wspierać raczyli.

Listy subskrypcyjne znajdują się u członków podpisanego Komitetu, którzy też składki i inne ofiary przyjmować będą.

Poznań, dnia 24. Listopada 1846.

Dyrekcya Towarzystwa ku wspieraniu ubogich i biednych miasta Poznania,

jako

Komitet do utworzenia zakładu na pamiątkę Dr. Marcinkowskiego.

X. Brzeziński,
Kanonik Metropolitalny.

Dassel,
Radzca Sądu Głównego.

Kolanowski,
Prowizor kościoła.

Kries,
Prezydent Regencyi.

Krzyżanowski,
Majster cieśla.

Naumann,
T. R. B. Nad-Burmistrz.

Peiler,
Nad-Radzca Regencyjny.

Au,
Radzca miejski.

317438

do
utworzenia zakładu na pamiątkę Dr. Marcinkowskiego.

I.

Na pamiątkę Dra Marcinkowskiego utworzony być ma zakład.

II.

Ten nosić będzie nazwę:

„Zakład na pamiątkę Dra Marcinkowskiego.“

III.

Celem jego będzie:

«osładzać los ubogich miasta Poznania.»

IV.

Do tego celu dążyć się ma:

- 1) przez założenie szpitala dla osób ubogich, wiekiem osłabionych i do pracy niezdolnych, z sypialniami i pracowniami,
- 2) przez udzielanie potraw przyrządzonych i zaprowadzenie jadalń dla biednych za wynagrodzeniem gotowych wydatków, lub — w miarę funduszów, — za zniżoną cenę, lub zgoła bezpłatnie,
- 3) przez udzielanie stósownych potraw dla chorych ubogich w sposobie pod Nr. 2. opisanym,
- 4) przez udzielanie odzieży i opału biednym w taki sam sposób,
- 5) przez nabywanie żywności w stanie surowym i udzielanie jej biednym po cenie kupna lub niżej tejże, w czasie nędzy i szczególniejszej potrzeby,
- 6) przez urządzenie lazien i pralni dla ubogich.

V.

Fundusz na utworzenie tego zakładu zebrany będzie przez składki w gotowych pieniądzech lub innych ofiarach od przyjaciół i wielbicieli Dra Marcinkowskiego, tudzież od wszystkich tych, których cel zamierzonego zakładu zajmuje.

VI.

Tym końcem subskrypcye otworzone i składki w mieście i w całym Wielkim Xięstwie Poznańskim zbierane, jako też od zagranicznych z wdzięcznością przyjmowane będą.

VII.

Zebrany fundusz użyty będzie nasamprzód:

- 1) na nabycie stósownego gruntu w mieście Poznaniu na zakład,
- 2) na wzniesienie na tymże budynków do celu wymienionego pod IV. potrzebnych,
- 3) na utworzenie kapitału, którego procenta istnienie zakładu zabezpieczyć mają.

VIII.

Kwota wpływających funduszów będzie miarą oznaczenia, czyli zakład będzie mógł natychmiast wszystkie pod IV. zakresłone cele w całej rozciągłości spełnić, lub czyli ograniczenia w tym względzie staną się potrzebnymi.

IX.

Przy wyborze gruntu na budynek i przy tegoż urządzeniu (VII.) będzie mianą na to uwaga, aby osiągnięcie celów, którychby na teraz zaniechać wypadało, później nie stało się niepodobnym, lub trudności nie doznało.

X.

Fundusze zakładu będą następujące:

- 1) Przychód od kapitału zakładowego (VII. 3.);
- 2) dobrowolne roczne lub jednokrotne składki,
- 3) zapisy i inne ofiary.

XI.

Dopóki wszystkie pod IV. oznaczone cele nie będą mogły być osiągnięte, odkładaną będzie czwarta część rocznych na administracyą zakładu rozrządzalnych funduszów w celu uzbierania kapitału i obrócenia tegoż, skoro się okaże dostatecznym, wedle przeznaczenia wyrażonego do VII. na niedokonane jeszcze cele.

XII.

Zarząd zakładu poruczony będzie dozorowi złożonemu

- 1) z każdoczesnego Nadburmistrza miasta Poznania,
- 2) z członka Magistratu miasta Poznania, któremu zawiadowanie spraw instytutu ubogich miejscowych jest powierzono,
- 3) z sześciu mieszkańców miasta Poznania, którzy przez Reprezentantów miejskich zawsze na przeciąg lat trzech wybierani będą.

Wybory członków dozoru Nr. 3. w ten sposób uskutecznione być mają, iżby w dozorze złożonym z ośmiu członków, zawsze obiedwie narodowości miasta Poznania, przez czterech członków reprezentowane były.

XIII.

Członkowie dozoru składają Kollegium w prawnym znaczeniu wyrazu.

XIV.

Członkowie dozoru, jako tacy, są bezpłatni. Potrzebny skład Subalternów urzęda dozór, place, jakie dozór wyznaczy, dawane będą z funduszów zakładu.

XV.

Zawiadowanie kasą powierzone będzie — jeżeli na to władze miejskie zezwolą — rendantowi miejskiej kassy ubogich, z zastrzeżeniem atoli wolności dla dozoru, ustanowienia własnego z funduszów zakładu płatnego kassyera, skoro to za dogodne uzna.

XVI.

Dozór, jest w rękojmi za odpowiednie użycie funduszów.

XVII.

Kontrola w tej mierze służy Reprezentantom miasta Poznania, którym rachunki z każdego roku w tym celu przekładane będą.

XVIII.

Z resztą nie podlega Kuratorjum w zarządzie zakładu żadnej kontroli i niema obowiązku, dopełniając celów zakładu, zdawać sprawy ze sposobu zarządzania. Służące Rządowi prawo Nadzoru nie ulega ztąd ograniczeniu.

XIX.

Zakład ma być instytutem udziałowym, zarządzanym wedle oddzielnych statutów, i ma otrzymać dla siebie prawo korporacyi.

XX.

W celu wzniesienia zakładu na pamiątkę Dra Marcinkowskiego zawiązali się podpisani członkowie Dyrekcyi towarzystwa ku wspieraniu ubogich i biednych miasta Poznania w Komitet, który

- 1) otworzy subskrypcye na ten zakład i składki jako też ofiary przyjmować będzie (V. VI.),
- 2) nabędzie potrzebny grunt na zakład, przedsięwzięcie urządzenia budowlowe i kapitał zakładowy na procent ulokuje (VII. IX.),
- 3) postanowi, jaki początkowo zakres ma być nadany zakładowi (VIII.),
- 4) skreśli statut stosownie do powyższych ogólnych zasad i zatwierdzenie jego wyjedna (XIX.),
- 5) nadania praw korporacyjnych dla zakładu (XIX.) i wolności od stępla i szportli dla niego poszukiwać będzie,
- 6) skoro wszelkie przygotowania ku wprowadzeniu w życie zakładu ukończone zostaną, takowy pod zarząd ustanowić się mającemu dozorowi odda (XII.),
- 7) z użycia składek i ofiar ustanowionemu dozorowi zakładu rachunek złoży,
- 8) z wykonania podjętych tu obowiązków w gazetach tutajszych Wielkiego Xięstwa Poznańskiego publiczną zda sprawę.

XXI.

Nie bierze Komitet na siebie odpowiedzialności i obowiązku składania rachunków względnie tych, którzy składki pieniężne lub inne ofiary na wzniesienie zakładu uczynią.

XXII.

Komitet zastrzega sobie wolność przybrania jeszcze innych osób na członków. W przypadku wystąpienia jednego lub więcej członków z Komitetu, upoważnieni są pozostali, sami przyjętym powinnościom (XX.) zadosyć czynić.

XXIII.

Gdyby fundusz uzbierany być mający do dnia 1. Stycznia 1848. nie miał dójść do kwoty, jaka podług uznania Komitetu potrzebną jest do wzniesienia zakładu odpowiednio zamiarowi, wtedy rozporządzenie i użycie zebranego funduszu na inne dobroczynne cele, jedynie do Komitetu należeć będzie.

XXIV.

Każdy, ktokolwiek na cel zamierzonego zakładu bądź Komitetowi bądź pojedynczym członkom jego, lub innym osobom powierzy dla Komitetu składki lub inne jakie ofiary, zatwierdzi przeto razem wszelkie postanowienia i warunki niniejszym planem objęte.

Poznań, dnia 24. Listopada 1846.

X. Brzeziński.

Dassel.

Kolanowski.

Kries.

Krzyżanowski.

Naumann.

Peiler.

Au.

